

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלי

A Sha'arei Tefillah Publication

29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת יתרו SHABBOS PARSHAS YISRO
ג' שבט תשנ"ט JANUARY 30, 1999

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 5:00	שקיעה/יום השבת - 5:19
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:00	צאת הכוכבים/מעריב - 6:09
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:36	לשיטת רבינו תם - 6:31

מדעת עליון

וישמע יתרו ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה ה' לפרעה וכו' (יח-ח)
תמוה, הרי יתרו כבר שמע "את כל אשר עשה אלקים", והיינו גם את נסי
יציאת מצרים וקריעת ים סוף וכו'. וא"כ, מה חידש לו משה עכשיו בסיפורו?
ומהו שנתפעל יתרו לאחר ספור זה, כאילו נתבשר עכשיו בשמועה טובה?
ונראה להגמ"ר משה שטרנבוך שליט"א בס' טעם ודעת לבאר, שעיקר
ספורו של משה היה "את כל התלאה אשר מצאתם בדרך ויצילם ה'". והיינו
מלי מקרה, שהיה נראה כ"תלאה" שנפלה עליהם בלא חשבון והשגחה, וכמו
שהלכו דרך ים סוף ולא דרך ארץ פלישתים ובאותה שעה לא ראו השגחת
השי"ת. אבל כל זה היה בתכנית מלאה ומדוקדקת, כדי להכשיל המצריים
שירדפו אחריהם, "ואכבדה בפרעה ובכל חילו". ורק לאחר קריעת ים סוף
נוכחו כי מה' מצעדי גבר כווננו, והכל בהשגחה פרטית ואין מקרה בעולם כלל.
וכן הוא בכל צרותיהם אשר עיקרם להמציא מתוכם פדות ורוחה, ויצילם ה'.
וזהו שהבין יתרו שאין תלאות בעם ישראל, רק הם למעשה למעלה מן
הטבע ויד ה' עמם תמיד, ואינם תחת מזלות. וממילא גם כאשר לא נראה
לעין, יש בזה השגחה פרטית.

ויהי קול שופר הולך וחזק מאד וגו' (יט-יט)

איתא במכילתא שלחבדיל מדרך העולם, שקול השופר מתחיל בחוזקה
והולך ונחלש, מצינו כאן דוקא שהיה הקול שופר מתחזק ועולה מהנמוך

is *mountain*. For example, the Gemara in Chagigah states that in the
next world, the Yetzer Hora will appear to the righteous as a mountain.

The Rebbe of the **Chasam Sofer**, the great Tzaddik R' Nossan Adler
ZT"L, writes that the primary aim of the Yetzer Hora is to sow
dissension and discord among the nation of Yisroel. On the other hand,
the exact opposite sentiment, that of unity and harmony, prevailed upon
the Bnei Yisroel at the time when they stood, as one, at Har Sinai. As
never before, Klal Yisroel was united in purpose and spirit.

This idea is reflected in the singular form of "ויוחן שם" - *And he
encamped*, instead of "ויוחנו שם" - *and they encamped*. As we find in
Rashi, the people were united "as one man with one heart", "ינגד ההר" -
before the mountain, meaning to say, they were arrayed against the aims
and aspirations of dissension, resentment and strife that the Yetzer Hora
put in front of them.

הלכה ברורה בענין הלכות שבת

Writing is one of the 39 Av Melachos that has its origins in activities
performed in the construction of the Mishkan. Writing occurred during
the Mishkan's construction, for the craftsmen would write a number on
each plank to ensure that when the Mishkan was taken apart and then
reassembled, the planks would be put in their original places.

The Melachah of writing pertains to writing letters or numbers in any
language, drawing pictures or sketches, and making any other meaningful
symbol. Under this prohibition, it is forbidden to write even a single
letter, number, symbol or figure.

It is forbidden to write with any type of instrument. This includes
those with which one writes manually - such as a pen, pencil or
paintbrush, chalk, crayon or rubber stamp - and those with which one
writes mechanically - such as a typewriter, computer or word processor.
Writing without an instrument (e.g. finger painting) is also prohibited.
Making fingerprints is a form of "writing" without an instrument and is
prohibited since a fingerprint is a meaningful figure.

For information, sponsorship or dedications, call 914-362-4380.

The young, future Rebbe smiled at his questioner and replied, "Just think about it. What would have happened had our forefathers only heard the *Dibros* - the commandments, and not also have seen them at Har Sinai? It would have opened up a plausible excuse for the sinners to declare, 'We heard from the mouth of G-d, the words **לו תגנוב, לו תרצח**, *the words 'לו תגנוב*, which would mean that stealing, killing or adultery is permitted provided that one does so **לשם שמים** - in Heaven's name! This would allow them to perpetrate all kinds of Aveiros, כביכול, and claim that they were done for the sake of Hashem!"

Young Yitzchok Meir'l paused for a moment, and then said, "For this reason, it was absolutely necessary for Hashem to miraculously project his words at Matan Torah in a way that all of Bnei Yisroel could actually see them. Thereby, no one could say that what Hashem actually said was **"לו תגנוב"** - One may steal L'shem Shomayim, but rather **"לא תגנוב"** - It is forbidden to steal, not giving the sinners any kind of legitimate excuse for their wretched actions!"

TORAH GEMS

עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלקים כי בדבר אשר זדו עליהם וגו' (יח-יא)

Rashi explains that the Egyptians received the same punishment that they themselves had meted out. While in Egypt, they had drowned the newly born Jewish children, and now, quid pro quo, they themselves were drowned.

The **Ba'al Shem Tov** finds in this Possuk a universal concept that transcends its literal meaning. People are punished according to the sentence they themselves decree. The underlying lesson is that a person is quick to pass judgement on a fellow man who is guilty of wrongdoing, and in his mind, he determines the punishment that would be fitting and just. In so doing, he is actually passing his own sentence, for he forgets that he, too, is not altogether blameless.

ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר וגו' (יט-ב)

One of the descriptions given for the Yetzer Hora, the evil inclination,

אל הגבורה.

ו**כתב הנצי"ב, הגמ"ר נפתלי צבי יהודה ברלין זצ"ל**, שענין זה בא לרמוז על סגולתה של תורה שבעל פה. כמו קול השופר שבא מתוך העשן הנורא והלך והתגבר, כך מתוך חשכת הגלות וצרותיה ילך ויתחזק כח התורה שבעל פה. שאילו היו בני ישראל על אדמתם בארץ ישראל, ארץ הקדושה וטהורה, לא היה כח התורה חזק כל כך, וכפי שראינו מזמן הבית הראשון. וכשם שאין אדם יודע מה נעשה בתוך העשן וכיצד קול השופר יוצא, אבל מכל מקום כך הוא שומע, כיוצא בזה, אנחנו איננו מבינים איך קושי הגלות גורם להגדיל התורה שבעל פה. אמנם על כל פנים, עדיין אנו רואים שבאמת כך הוא.

וזהו עוד מה שלומדים אנו מקרא זה. דכמו בזמן קבלת התורה קול השופר לא היה נחלש כלל, ואדרבה היה מתחזק ועולה מעלה מעלה, כמו כן צריכים אנו להתחזק את עצמינו בעת הלימוד, ולא נחליש כלל וכלל, אפי' בשעת הגלות הארוכה. כי זהו אופן קיומו של עם ישראל שדוקא הצרות מתחזקות את התלמוד.

מעשה אבות....סימן לבנים

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר וכו' (כ-טו)

Many great Rabbonim and Tzaddikim of yesteryear were considered child prodigies - incredible geniuses with a sharp and quick wit. One of the most noted prodigies was the great **Gerrer Rebbe, R' Yitzchok Meir ZT"L**, the **Chiddushei Hari"m**, who, as a very young child, possessed a high level of intelligence and a התמדה and fervor for learning Torah. Many Talmidei Chachomim and Lamdanim would seek out young Yitzchok Meir'l, as he was called, to engage him in Torah discussions, posing difficult questions and listening with amazement and enjoyment to his clever and truthful answers.

One such question was once posed to Yitzchok Meir'l: In the Parshah of Matan Torah, it says **"וכל העם רואים את הקולות"** - *And the entire nation viewed the voices and the sounds*. The question is, why was it absolutely necessary for Bnei Yisroel to actually see the sounds - would it not have been enough had they just heard the הדברות and absorbed it that way? For what reason did they need to see it as well?